

Membrul corespondent al AȘM

Teodor ȘIȘIANU la 80 de ani

(n. 11 iunie 1933, s. Țiganca, în prezent, r-nul Cantemir)

Fizician, domeniul științific: fizica semiconducătorilor și a dielectricilor, ficroelectronica, dispozitive semiconductoare și microelectronice, nanotehnologii, senzori.

Doctor habilitat în științe fizico-matematice (1978), profesor universitar (1980). Membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1995).

Ca savant și pedagog în domeniul microelectronicii, a fizicii și tehnologiei semiconducătorilor și a dispozitivelor microelectronice, dl Teodor Șișianu s-a format în cele mai prestigioase centre științifice din URSS și din Marea Britanie în anii 1960-1970, perioada apariției și dezvoltării rapide a direcției noi în știință și tehnică, numită „Microelectronica cu semiconducători”. Anume în acest domeniu nou, în anii 1961-1965, T. Șișianu a avut fericirea să susțină examenele de admitere și să facă studiile de doctorat, să susțină teza și să lucreze ca tânăr specialist în cel mai prestigios centru științific din acest domeniu – Institutul de Semiconducători al Academiei de Științe a URSS din Sankt Petersburg, fondat și condus de renumitul savant academicianul A. F. Ioffe.

După o pregătire excelentă, tânărul cercetător este invitat în anul 1965 la Institutul Politehnic din Chișinău, astăzi Universitatea Tehnică a Moldovei, unde activează până în prezent. Este recunoscut ca unul dintre fondatorii Universității Tehnice a Moldovei, fondator al specialității Microelectronica cu semiconducători și a specializării Electronica medicală în UTM, Republica Moldova. A fondat școala științifică în domeniul Microelectronicii, este fondator și conducător al primului Laborator Științific „Fizica și

tehnologia dispozitivelor cu semiconductori A3B5 (GaAs, InP, InAs, GaP)” (1966-2001), reorganizat în Centrul Internațional „Tehnologii Moderne pentru Studii și Cercetări”, UTM (2001 - prezent).

A elaborat și realizat noi cursuri universitare și postuniversitare: Electronica industrială (în baza dispozitivelor semiconductoare, 1965); Electronica cu dispozitive semiconductoare (1966); Teoria și calculul dispozitivelor microelectronice (1967 - 2004), Dispozitive micronanoelectronice (2004 - prezent), Bazele microelectronicii (1968-1970), Curs Special Probleme actuale în Microelectronica și Nanotehnologii (1982 - prezent), Traductoare și Senzori (1996 – prezent), Senzori inteligenți și Microsisteme (2010 - prezent)

A îndrumat și pregătit 15 doctori în științe fizico-matematice și tehnice; a contribuit la pregătirea a peste 70 de doctori în științe, doctori habilitați, conferențieri și profesori universitari; a condus 47 de masteranzi, peste 130 diplome de licență; a contribuit la pregătirea a peste 2000 de ingineri licențiați în Microelectronica, peste 190 de ingineri licențiați în Microelectronica și Electronica medicală.

Este autor a peste 280 de lucrări științifice, 5 monografii și manuale, peste 120 rapoarte științifice prezentate la diferite Conferințe internaționale și naționale (Anglia, Franța, India, Italia, Latvia, Polonia, România, Rusia etc.).

În perioada 1966-2013, a inițiat și realizat 41 de Proiecte Științifice: Internaționale (8), Unionale, URSS (28), naționale și instituționale (5), care au contribuit esențial la dezvoltarea științei și învățământului din UTM și Republica Moldova, printre care: Proiectul INTAS (1903-1995); SOROS (1994); COPERNICUS (1997-1999); TEMPUS (1995 -201); MRDA/CRDF (2005-2007); Proiect Științific Bilateral România-Republica Moldova (1998-1999); Proiect Științific Bilateral Italia-Moldova (2011 - 2012); Proiect Științific Suedia-Moldova (2012 -2013); în colaborare cu savanți din diferite țări – Anglia, Franța, SUA, Germania, Italia, Suedia, România, Rusia etc.

Este fondator și organizator al primelor Studii de Masterat European în UTM, Republica Moldova, în baza Proiectului TEMPUS (Pr-JEP – 1995-07, JEP-1997-2001) în colaborare cu savanți din Anglia, Franța, Germania, unde au fost pregătiți 40 de profesori tineri și elaborate 32 de cursuri noi pentru studiile de masterat în cele mai actuale domenii – Tehnologii Informaționale, Rețele de Calculator, Comunicații prin fibra optică, Microelectronica și Sisteme Biomedicale, Proiectări asistate de calculator etc, care au servit și servesc ca bază de studii în

UTM și în alte universități ale R. Moldova. A fondat și organizat primele clase computerizate cu 85 de calculatoare, clasa specializată pentru studii de masterat cu calculatoare, Internet și Învățământ la distanță (1999-2008, UTM – Anglia - Franța - Germania).

Savantul-pedagog T. Șișianu, în perioada 1970 -2013, a fost invitat pentru efectuarea cercetărilor științifice, la Universități din diferite țări: Universitatea Essex, Colchester, Anglia (1970-1971), Universitatea Tehnică din Budapesta, Ungaria (1983), Universitatea Hallam din Șeffield, Anglia (1993), Universitatea Herdfordshire, Anglia (1997), Institutul ENIC, Lill, Franța (1998, 1999), Institutul Național de Telecomunicații din Paris, Franța (1999, 2000), Universitatea Tehnică din Darmstadt, Germania (1998, 2001), Institutul de Cercetări din Neapol, Italia (2011), Universitatea Linkoping Suedia (2013).

Pe parcursul anilor, a îndeplinit diferite funcții și responsabilități: șeful Catedrei Microelectronica și Dispozitive cu Semiconductori, 24 de ani consecutiv (1980-2004), primul președinte al Consiliului de experți pe științele tehnice (CNAA, 1993-1995), președinte al Consiliului de Coordonare din URSS și CSI pe problema științifică „Fiabilitatea și procesele de degradare ale Dispozitivelor și Sistemelor microelectronice”; membrul Colegiilor de redacție ale revistelor științifice din Moldova, România, Ucraina; membrul Comisiilor de Etică ale Academiei de Științe a Moldovei și Universității Tehnice a Moldovei etc.

Pentru rezultate deosebite în știință și învățământ, dl Teodor Șișianu s-a învrednicit de un șir de distincții și titluri: Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova în domeniul științei și tehnicii (1983), Medalia „Meritul Civic” (1994), Inginer de Elită al Institutului Inginerilor Electricieni din Marea Britanie (CEng., Fellow of IEE - FIEE, 1995), Medalia Academiei de Științe a Moldovei „Dimitrie Cantemir”(2003), Medalia de aur, UTM (2013) etc.

Acad. Ion Bostan,
rectorul Universității Tehnice din Moldova
Acad. Ion Tighineanu,
prim-vicepreședinte al AȘM
Dr. Vasile Tronciu,
secretar științific al Secției
științe inginerești și tehnologice a AȘM